

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane
pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcije
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Ishaja vsak dan
Vsaki ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob
9. uri zjutraj.
Sprejemne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink)
vseh toskarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Delju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani,
Nabrežini, Novemestu itd.
Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“,
ulica Nolle piščolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. c. 8 zvečer.
Ozne oglaševanje 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice,
javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 870.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Portarturska ruska eskadra dospela na visoko morje.

PETROGRAD 12. (Uradno.) Brzobjavka admirala Aleksejeva na carja Nikolaja od včeraj se glasi: Glasom poročila poveljnika v Port Arturu je dne 10. t. m. naša eskadra dospela na odprto morje. Parnik »Mongolia« jo spremlja. Na obzorju so bile v onem času od japonskih vojniških ladij, 3 križarke I. razreda, 3 manjše križarke in 17 torpedovk. Pristanišče obstreljavajo že 4 dni oblegovalni topovi.

LONDON 12. Sedaj je gotovo, da je imel admiral Togo malo sreče v bitki z rusko eskadro. Kapitan torpedovke »Rešiteljni«, ki je prispel v Čifu, je pripovedoval dopisniku »Daily Telegraph«, da je vsa ruska eskadra zapustila Port Artur, ker je bilo pred pristaniščem le nekoliko japonskih torpedovk. Ruska eskadra je odplula na široko morje, da se združi z vladivostoško eskadro. Šest oklopnaš in 4 križarke so v dveh urah preplule morje, kjer so položene mine; štiri topničarke in flotila torpedovk so ostale v pristanišču.

V Čifu zatrjajo, da je bila japonska eskadra na odprtem morju ter da je pustila pred Port Arturjem le torpedovke, da bi izvabile Ruse iz pristanišča. Ruska eskadra je res izišla iz pristanišča ter plula proti otoku Round. Sledile so ji japonske torpedovke ter jo obstreljevale. V torek je vsa japonska eskadra zasledovala rusko brodovje. Pri otokih Elliot se je japonska eskadra razdelila v dva oddelka. Dočim je prvi oddelek odšel pred Port Artur, je drugi napadel rusko eskadro. Togova eskadra je štela 19 oklopnaš in križark ter približno 40 torpedovk in uničevalk torpedov. Vnel se je na odprtem morju ljut boj, katerega se je udeležilo vse brodovje. Ruske torpedovke so se večkrat približale celo japonskim ladijem, ne da bi bile opažene.

V Port Arturu se nadejajo, da se bo ruski eskadri posrečilo, da se združi z vladivostoško in s križarkami, kupljenimi pred kratkem v Argentini, katera so že na potu v vztočno Azijo.

Ruska uničevalka torpedov »Rešiteljni« zaplenjena od Japoncev.

LONDON 12. »Reuterjev biro« je prejel sledeče poročilo iz Port Arturja: Dve japonski uničevalki torpedov sta prišli po noči brez luči v pristanišče ter se ustavili četrt milje pred rusko uničevalko torpedov »Rešiteljni«. Ob 4. uri zjutraj se je oddelek japonskih mornarjev med streljanjem podal na razoroženo ladijo, pri čemur je bil ranjen en Rus. Nekateri Rusi so poskakali na obrežje. Ob svitu se je videlo tretjo japonsko uničevalko torpedov, kako je vlekla rusko ladijo iz pristanišča, dočim sta sledili drugi dve uničevalki torpedov. Japonski konzul je zatrjeval, da niso Japonci vedeli, da je »Rešiteljni« razorožen.

ČIFU 12. (Reuterjev biro.) Japonske uničevalke torpedov, ki so zaplenile rusko uničevalko torpedov »Rešiteljni« sta »Aesimio« in »Kasumi«. Japonci so odposlali na krov torpedovke »Rešiteljni« nekega častnika, ki je pozval Ruse, naj zapuste pristanišče, ne da bi se spustili v boj. Poveljnik Rošagovskij je odvrnil, da je »Rešiteljni« razorožen ter stroj pokvarjen. Vsa stvar da je v kitajskih rokah. Ko je japonski častnik na to prosil dovoljenja, da zamore resničnost te izjave kontrolirati, je hitro ukazal poveljnik s tihim glasom pognati ladijo v zrak, ker je hotel z ladijo vred pogubiti sebe in svojega nasprotnika. Takoj potem se je vrgel poveljnik na japonskega častnika ter skočil ž njim v morje. Po nekem poročilu je našel ruski poveljnik smrt v valovih, po drugem je bil le težko ranjen in je abezel k prijateljem, ki so ga

skrili. 10 minut potem je bil vsled eksplozije odtrgan poveljnikov most, ladija je ostala pa cela. Neumljivo je, zakaj da so ostali Kitajci ves čas, ko se je od strani Japoncev vršilo to očitno kršenje mednarodnega prava, popolnoma pasivni. Sodi se, da utegne imeti vsa zadeva mednarodne zapletljive.

Japonsko poročilo o ruski portarturski eskadri.

TOKIO 12. (Uradno.) Glasom semkaj došlih poročil je ruska eskadra zapustila Port Artur ter je bila južno od Gentaja od japonskega brodovja napadena in razkropljena. Križarki »Askold« in »Novik« ter 3 križarke in ena uničevalka torpedov so se zatele v pristan v Kiaočevu, neka druga uničevalka torpedov pa v Čifu. Ruske oklopnaše in ena križarka, najbrž »Diana«, ena lazaretna ladija in več uničevalk torpedov so hotele včeraj, kakor se je zdelo, priti zopet v portartursko pristanišče. Japonsko brodovje ni trpelo, kakor se tukaj sodi, nikake škode.

Ruske ladije so se povrnil v Port Artur?

TOKIO 12. (Reuterjev biro.) Tukaj se misli, da se je večina ladij ruskega brodovja povrnila v Port Artur.

Ruske vojne ladije v Tsingtau.

LONDON 12. »Reuterjev biro« je zvečer danes iz Čifu: Ruski križarki »Askold« in »Novik« ter dve uničevalki torpedov so dospeli v pristanišče v Tsingtau.

TOKIO 11. (Reuterjev biro.) Kakor poroča admiral Togo, se je najbrž ruska vojna ladija »Cesarevič« pogreznila.

Rusi izgnali italijanskega vojnega dopisnika.

RIM 12. »Tribuna« poroča iz Mukdena, da je bil njen dopisnik Pardo pozvan od ruskih oblastaj, naj zapusti bojišče. Vzrok temu so poročila, ki jih pošilja svojemu listu.

Nov predstoječ napad generala Oku.

BEROLIN 12. Glasom nekega poročila iz Petrograda, došlega »Berliner Tageblatt«, pričakuje se pri Ausančanu nov napad generala Oku. Japonci grade 60 kilometrov od Santaja osem mostov preko reke Taitsiho ter so skušali s pomočjo Hungozov razstreliti železnični most med Mukdenom in Telinom.

Nemške vojne ladije v vztočni Aziji.

BEROLIN 12. (Uradno.) Križarka »Knez Bismarek« je odšla danes, z načelnikom križarske eskadre, podadmiralom Pritwitzom iz Čifu v Tsingtau; mala križarka »Thetis« odpluje jutri iz Čifu v Tsingtau.

Brzobjavne vesti.

Rojstvo ruskega prestolonaslednika.

PETROGRAD 12. Carica Aleksandra je povila princeso.

PETROGRAD 12. Prestolonaslednik se je rodil o 12. in pol uri popoldne. Princ dobi ime Alekselj.

Konferenca glede nedostajanja krme.

DUNAJ 13. V ministerstvu za železnice se je vršila danes konferenca, katere so se udeležili tudi zastopniki ministerstev za notranje stvari, za trgovino in poljedelstvo. Konferenca se je bavila z vprašanjem, da se zopet vpelje na privatnih železnicah znižanje tarife za krmo in steljo, ki je bila v veljavi do 30. junija t. l. — Zastopniki privatnih železnic so se izjavili pripravnimi, da vpeljejo zopet znižanje tarife za Češko, Galicijo, N.žjo in Gorenjo Avstrijo in Šlezijo, potem za koruzo domašega pridelka ter upeljati za bob in grašico 15 odstotni popust od normalnih postavkov voznine. V to svrhu je bil izvoljen pododsek, ki ima izdelati najkasneje do bodočega četrta tozadevni oglaš.

Severne Zvezne države in Turčija.

CARIGRAD 12. Turška vlada je včeraj ustmeno zagotovila, da bo dala Zveznim državam zadoščenje. Če tudi se smatra to

ustmeno zatrjevanje nezadostnim, sodi se vendar, da se spor poravna po želji Zveznih držav.

Novi ruski minister notranjih stvari?

PETROGRAD 12. Govori se da je že podpisal car dekret, s katerim je imenoval dosedanjšega pravosodnega ministra Muravieva, ministrom za notranje stvari.

Angleška zgornja zbornica.

LONDON 12. Odgovarjaje na neko vprašanje je minister zunanjih stvari Marquis of Lansdowne izjavil, da angleška vlada nikdar ne vprejme mnenja ruske vlade, češ, da ima vojujoča sila pravico, pogrezniti zaplenjene ladije nevtralnih držav, ki vozijo kontrebando. Vlada ne more pogrezniti parnika »Knight Commander« opravičevati z mednarodnega stališča. Sodeč po izjavah ruske vlade, je nade, da se ne bodo najbrž ponavljali taki slučajji, ki mnogo ovirajo angleško trgovino. Lansdowne je menil, da pride glede tega vprašanja do sporazuma.

† Waldeck-Rousseau.

CORBEIL 12. Med sožalnimi brzobjavkami, ki jih je prejela udova Waldeck-Rousseau, se nahajajo tudi brzobjavke nemškega cesarja, švedskega in portugalskega kralja ter bolgarskega kneza.

Iz Hrvatske.

Zagreb 11. avgusta 1904.

Česar smo tako dolgo pričakovali, smo slednjič doživeli. Vedeli smo, da hrvatska zastava na Reki ne bo dajala miru gospodi Madjarom. In res se je oglasil zopet naš veliki prijatelj, sicer politični klovn, vendar pa čestni občan Zagreba, Osieka, Varaždina — baron Banffy. Še vedno mu dela skrbi in mu ne daje spati »nekako hrvatsko kraljevstvo«. Pak se ni mogel dalje vzdržati, in je Tiszi — katerega madjaroni nazivljejo »prijateljem Hrvatov« — očital, zakaj se je povodom sodreje na čast amerikanski eskadri vila na palači guvernerja hrvatska zastava, kateri da na Reki ni mesta, proti čemur on, Banffy — ob odobravanju opozicije — odločno protestuje. Tisza pa mu je odgovoril — kakor že on to zas, modro —, da je hrvatska zastava ob tej priliki imela le dekorativno značaj. In po takem brezobzirnem žaljenju, je naša štiridesetorica še pritrjevala Tiszi. Doživeli smo zopet žaljenje od strani skupnega ministra-predsednika, a nikogar ni, ki bi hotel primerno zavrniti tako žaljenje. Ko se zopet saide naš hrvatski sabor v Zagreb, naj opozicija zahteva brez vsacega obzira, da se dade zadoščenje vsemu hrvatskemu narodu, ker žaljenja z madjarske strani so že prehuda.

Te dni je umrl v Dugemselu pri Zagrebu župnik in bivši narodni poslanec ter odličen hrvatski pripovedovalec Josip Zorič v 67. letu svojega življenja. Bil je dober rodo-ljub in eden izmed lepih značajev. Njegove vspele povesti se jako rado čitajo v narodu in za narod je izdaval tudi list »Prijatelj naroda«. Povodom zadnjih saborskih volitev ga je kandidirala v Dugemselu združena opozicija, dočim je bila čista stranka prava kandidirala pokojnega Kumičiča, a madjarska stranka župaika Šapa, ki je bil tudi izvoljen. A da je bila tedaj opozicija složna, ne bi bil danes dugoselski okraj zastopan po človeku, ki je bil javno oklofutan o belem dnevu sredi Zagreba.

Naš slavni skladatelj Iv. pl. Zajc je dovršil te dni 70. leto življenja — brez nikakih prslav, da si jih je pošteno zaslužil. Kajti njemu se imamo zahvaliti da imamo danes svojo opero (ne pa opernega gledališča). On je komponiral preko 1000 glasbenih del, ki se pevajo in svirajo po vsem svetu. Njegova opera »Zrinski« postala je svetovno glasovita. Da nam le še dolgo ostane živ in zdrav, da nam bo mogel uglasbiti še mnogo tega ter koristiti naši hrvatski pesmi.

V Osijeku se je vršil dne 6. in 7. t. m.

kongres židovskih akademikov, ki so na strani sionistiškega gibanja. Na kongresu je bilo kakih 30 sionistov in 50 gostov, anti-sionistov kajti večina židov je protisionistiškega mišljenja. Tako je došlo do preprirov in se je moral prvi kongres, zaključiti prdao je bil izcerpljen dnevni red. Na kongresu je bila prvi in drugi dan vsprejeta resolucija, s katero so sionisti priznavajo členi hrvatskega političnega naroda in si usvajajo hrvatski jezik kakor jezik za medsebojno občevanje. Ustanovili so si tudi sionistiški klub z imenom »Osijek«.

Po vsej naši domovini vlada strah, da bomo imeli letos gladno leto. Moka in razni živeži postaja dražji od dne do dne: sadja pa je dosti, toliko, da ga prodajajo prav po čeni. V Vukovaru na pr. stane kilogram jabolk — 2 stot. To leto je započela hrvatska poljedelska banka z izvažanjem sadja na tuje trge potom hrvatskih seljaških zadrug. Tako bo narodu mnogo pomagano ker drugače mu sadije gnije, ne da bi ga upotrebil.

Tega meseca bosti zopet dve paradi. V Mostaru bo razvitje zastave »Hrvoje«, a v Križevcih 40-letnica »Zvona«, »Hrvoje« in »Zvono« sti pevski društvi, oziroma tudi tamburaški.

Niš nimamo proti temu, da slaviti razvitje svojih zastav ali jubileje. Ali vendar; čemu te slavnosti ravno sedaj, ko imamo preveč drugega narodnega dela? Gotovo se potrosi mnogo denarja, ki naj bi se raje porabil v kak dobrodelni namen, a vsi naj bi se lotili dela za ekonomsko in moralno povzdigo naroda.

Od manjih novosti vam javljam, da je bil tu dobro obiskan pekovski kongres, na katerem so bile vsprejete resolucije, ki globoko posejajo v pekovski stan. Naši bivši štrajkajo, ker niso zadovoljni z načinom postopanja od strani gospodarjev. Nu, med tem se pogajanja razvijajo povoljno, pak je nade, da se delodajalec skoro sporazumejo sa svojimi nameščenci. Vročina je še vedno nezno-saa in srečni smo, če pada mal dežek, pa bilo tudi le za malo časa, da nas malo ohladi in razvedri. Ko bi le mogel takov le dežek razvedriti od vročine trudne živce naših Madjaronov! Morda bi tedaj kdo njih vendar odprl v Pešti — svoja usta!

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst 12. avgusta 1904.

Rusko-portartursko brodovje je na visokem morju!

Včeraj, ko smo priobčili senzacionalno in za Ruse preugodno vest, smo bili vendar v nejasnem v najvažnejih pogledih. Sinočnje so brzobjavke zvenela tako nejasno in zmedeno, da ni bilo možno pogoditi, je-li se je ruskemu brodovju posrečilo ubežati na visoko morje, ali pa se je moralo — ali vse ali delom — zopet umakniti pred japonsko premočjo v portartursko pristanišče. Nejasnost je izvirala sosebno od tedi, da so brzobjavke pač govorile o veliki bitki na odprtem morju, ali o izidu te bitke ni bilo ni besedica.

Ali ravno to dejstvo, da so poročila iz Tokija trdovratno molčala o izidu bitke, je vzbujalo v nas nado, da se je Rusom posrečilo to drzno, odlično vojniško podjetje.

Is tako je. Sedaj je gotovo, kajti oficijelno poročilo došlo carju, potrja, da se je ruskemu brodovju posrečilo zadobiti visoko morje. To je dogodek nedogledne važnosti, dogodek, ki bo mogočno vplival tudi na boj pred Port Arturjem, dogodek, na čegar možnost oblegovalci trdjavje bržkone niti mislili niso. Ali posledica zelo verjetnega združenja portarturske flote z vladivostoško in onimi štirimi križarki, ki jih je Rusija kupila v Argentini in ki so že na potu, bo občutila tudi japonska vojska v Mandžuriji.

Londonski »Daily Telegraph« opisuje ta izlet ruskega brodovja tako-le:

Vse rusko brodovje je zapustilo Port Artur ter je odplulo na visoko morje z namenom, da se združi z vladivostoškim bro-

dovjem, 6 oklopnjač in štiri križarji so v dveh urah srečno prešli polje min. Štiri topnjače in flotilja torpedovk je ostala v predpristanišču. Japonsko brodovje je bilo oddaljeno na morju, a v terek je vse to brodovje odplulo za ruskim. Brodovje admirala Togo je bilo sestavljeno iz 19 oklopnjač in križarjev in kakih 40 torpedovk. Sledil je hud boj na morju, v kateri so bile zapletene vse ladje. Oficijelna brzojavka guvernerja Aleksejeva sicer tudi ne govori o izidu boja, ker o času odpošiljatve brzojavke izid gotovo ni bil še znan; ali smatrati moremo za gotovo, da je admiral Togo doživel popoln neuspeh. V tem uverjenju nas utrja tudi že gori omenjena londonska brzojavka, ki pravi: »Zdi se, da je sedaj gotovo, da je imel admiral Togo malo sreče! Lepo po slovenski povedano se to glasi, da so Rusi popolnoma vpadli se svojim prevažnim podjetjem.

Poveljnik ladije »Rešitelj«, ki je enakodobno odplula iz Port Arturja v Čifu, opisuje odhod tako-le:

Ko se je začelo rusko brodovje pomikati iz pristanišča, bila je na obrežjih zbrana ogromna množica prebivalstva ter je entuzijastično pozdravljala odbajajoče. Moment je bil nropisen in ostane vsem v neizbrisnem spominu. Tudi z ladij se je odzivalo neopisno navdušenje.

Ta vojni čin, ki gotovo ostane na častnem mestu zabeležen v zgodovini vojen na morju, pa je izvršilo isto rusko brodovje, katero so od šovinizma pijani japonofili že tolikokrat položili med mrtve! No, kje je tisto absolutno japonsko gospodstvo na morju?! Le počakajte malo! Prihodnji dogodki dajo pojasnilo, ki bo nemilo zvenelo na uha japonofilov.

Z bojišča v Mandžuriji tudi danes ni posebnih vesti. Kajti vest, da se pri Ljaojangu pripravljala velika bitka, ne moti našega ravnodušja. To bitko nam propovedujejo že tedne.

Japonske grozovitosti.

K predmetu »o japonskih grozovitostih« je prejel »Berliner Tageblatt« sledeči dopis nekega ruskega častnika: »Harbin, 22. junija (5. julija) 1904. Spoštovani g. urednik! V vojaški bolnišnici, kjer se nahajam, čitam raznovrstne novine. Čudim se, da inozemski častniki smatrajo za obrekovanje vse grozovitosti, ki jih počenjšajo Japonci in ki so bili v pričo inozemskih agentov vzete na zapisnik. Dovolite mi torej, da vam opišem le en slučaj, ki se je pripetil dne 23. junija blizu vasi Lendjaja. Naši polki, ki so stali tam pod generalom Miščenkom v svojih pozicijah, so se morali umakniti pred japonsko premočjo ter niso zamogli v prvem trenutku vzeti seboj vseh teko ranjenih vojakov. Med temi je bil tudi neki mladi poročnik 4. sotnije prvega četinskega kozaskega polka, Nikolaj Tokmakov. Bil je težko ranjen na vratu in na desnem kolenu. Sotnija je ravnokar izginila, ko je videl moj tovariš nekega japonskega dragonca, ki je, uzrši poročnika, hitro skočil s konja, se mu približal na 3 ali 4 korake ter trikrat vstrelil na težko ranjenega, na zemlji ležečega poročnika. Ena krogla je zadela tilnik, dve pa levi komolec. Ko so se naši kozaki hitro povrnili, je zbežal »hrabri« branitelj časti dežele vzhajajočega solca. Po mnenju zdravnikov, je streljal japonski dragonec na častnika z dumdum-kroglijami. Takih slučajev je mnogo, in mnogo jih je bilo fotografovanih v prisotnosti inozemskih častnikov, da bodo naši potomci enkrat lahko videli, kako »olikani« in »človeški« da so bili naši nasprotniki leta 1904. Hočete, da je vse le obrekovanje? Da se to izključno podpišem svoje ime in zasedaj: Fred Mayer, poročnik 13. uralske sotnije mandžurske obmejne straže.

Japonske skrbi.

Iz Londona poročajo: V Tokiju so vzemirjeni radi diplomatskega vedenja Nemčije. Doznali so po brzojavi, da je nemški cesar nedavno temu, na sprejemanju inozemskih atašeev v Potsdamu, popolnoma ignoriral japonskega vojaškega pooblaščenca, dočim se je z ruskim dolgo razgovarjal.

Italijansko novinstvo proti Rusiji.

Dejstvo je, da je italijansko novinstvo v Avstriji popolnoma, v Italiji z redko izjemo, v taboru Rusiji sovražnem. Vse poročevanje o dogodbah na bojišču ima Rusom sovražno tendencijo.

Vsporedno z japonofilii širom sveta piše italijansko novinstvo z očividnim namenom,

da vzbuja v javnosti mnenje nasprotno veliki ruski državi. Veljavnost ruskega orožja tlači to novinstvo v nič, a vse, kar dela in odreduje ruska diplomacija, se denuncira zlohotno in se sumniči. Izlasti glasno je italijansko novinstvo radi vprašanja prehoda ruskega brodovja skozi Bospor in Dardanele. Italijansko novinstvo odreka Rusiji pravico do svobodnega prehoda skozi Dardanele. Odreka in protestira.

Tu jih imate, te Italijane. Nikdo ni glasnejši nego so oni, kadar proslavljajo svojo lastno svobodoljubje, vedno imajo usta na široko odprta, da kriče, kako da treba privoliti vsakemu narodu svobodo in pravico — tu pa zahtevajo, naj bi bila največja država tako rekoč zaprta v razmerno malem morju in da ne bi smela na veliki, širni, svetovni Tihi ocean. Tisti liberalni Italijani, ki hočejo biti sinovi stare in moderne civilizacije in nositelji ideje vseobsega napredka, bi hoteli zabraniti Rusiji, da z da železnico v Mandžuriji in vrši s tem — civilizatorično misljo! Ali gospoda Italijani: če se vam zdi, da je zasedenje Mandžurije po Rusiji mednarodno nasilje, potem pa nam povejte, s kakim pravom ste šli vi v Abesinijo, česa imate tam, na podlagi katerega pravate tam prelivali potoke krvi domačinov, ki vas niso zvali tja in katerim niste ustanovili nikakega civilizatoričnega dela?! Nekaj treba konstatovati tu, ki pregnantno označa to italijansko nasprotovanje Rusiji na daljnem Vztoku. Mandžurija je nad 2000 let kitajska in — zaprta vsakemu Evropejcu. Rusija pa je tam zgradila železnico in je Mandžurijo odprla vsemu svetu in — Italijanom še posebno. V Mandžuriji je sedaj na tisoče italijanskih delavcev. Zasluga Rusije je, da se je ta velika in bogata dežela odprla evropskemu umu in delu — evropski civilizaciji!

Ni-li torej tisto italijansko nasprotovanje Rusiji skrajno odijezno in po vrhu tudi brezpametno se stališča — italijanskih aspiracij samih. Italija hoče menda upeljati neke aspiracije tudi na Balkanu. Meni-li, da jej je pričakovati uspehov, če Rusija poreče: Ne?! Naj te gleda, da jej ne bo Rusija danes jutri z bogatimi obrestmi poplačevala na Balkanu njeno sedanje nasprotovanje ozirom na dogodke na skrajnem Vztoku! — Pa šs z ozirom na neko drugo politično dejstvo v veliki politiki je sedanje vedenje Italije nasproti Rusiji kolosalna nespametnost. Italija išče prijateljstva v Franciji, ker ve predobro, kolikih gospodarskih ran jej je povzročilo nesoglasje s Francijo po krivdi Crispija, tega oprode železnega Bismarka. Italija ve to in gleda kako bi svoje razmere do Francije spravili v kolikor le možno prijateljsko smer. Italija išče prijateljstva Francije, a posledaja je — zaveznica Rusije. More-li biti več nespametnosti, nego je ta, da Italijani, ob takih okolnosti tako drzno — provocirajo Rusijo?!

Nemci in Italijani.

Naš »Piccolo« je zopet enkrat zadovoljen z Nemci. To zadovoljstvo prihaja od tudi, ker se je izvrševalni odbor nemških stank baje simpatično izrazil o italijanskem vseučiliškem postulat. Neki nemški poslanec pa da je menil, da, čim se Hrvatoma priznavajo študije na vseučilišču v Zagrebu, se morajo pripoznati tudi avstrijskim Italijanom studije, dovršene na katerem italijanskem vseučilišču, pa bilo to tudi izven mej naše države.

Iz teh izjav sklepa laško glasilo da so Nemci uvideli, da so dela i krivico Italijanom, in jih hitro prijemlje za vrat: sedaj vas postavimo na poskušajo! In z logiko, ki je izključno njegova, »Piccolova«, na katero naj le hitro vzame patent, prihaja laško glasilo do zaključka, da Nemci niti ne morejo primerneje dati izraza svojemu opravičenemu ogerčenju radi vladine naredbe glede studij v Zagrebu, nego da podpirajo — italijanski vseučilišni program!

Res, velika konfuzija mora vladati v glavah, ki pokladajo svoje misli v tržaško glasilo. Kar zahteva »Piccolo« od Nemcev bi bilo po priliki istotoliko, kakor če bi kdo, ki je dobil po glavi, šel tja in mrazil glavo — kakega znanca. Ne, ne, dragi »Piccolo«, bodi le uverjen, da bodo Nemci skrbeli za svojo glavo! Oh ti ljuba nevjnost: kolikrat so se liberalni Nemci »simpatično izražali« o italijanskem vseučiliškem postulat, kar pa vendar ni odpravilo dejstvo, da so Nemci proti temu italijanskemu postulat!

Človek se res mora čuditi, kako da Italijani nočejo in nočejo umeti teh-le odločilnih momentov: da so Nemci tudi v svoji skup-

nosti še vedno manjšina v državi, in da še v tej manjšini ne odločujejo tisti liberalni Nemci, ki se baje simpatično izražajo o tem italijanskem postulat ampak tisti radikalni Nemci, ki naravnost in kategorično izjavljajo, da nikdar ne sme priti do italijanskega vseučilišča v Trstu.

Drobne politične vesti.

Iz Makedonije. Iz Carigrada poročajo: Guverner v Prizrendu, Rešid paša, je bil poklican semkaj. Na njegovo mesto bo najbrž imenovana druga oseba. Provizorično so poverjeni vladni posli generalnemu tajniku vilajeta, Mazhar bajju. Rešid paša je nedavno generalni inspektor Hilmi paša disciplinarno kaznoval, vsled česar je prvi podal svojo ostavko.

Nemški cesar Viljem se je zopet povrnil v Berlinu s svojega potovanja na severne kraje.

Imenovanje novih ministrov v Rusiji. Iz Petrograda poročajo, da postane senator Platonov pravosodni minister na mesto Muravjeva, a za generala Kleigelsa, da se ustanovi posebno policijsko ministerstvo.

Boj proti alkoholizmu v ljudski šoli, način in sredstva, katerih naj se poslužuje isti!

(Konferenčni referat Antona Lebanca, nadičitelja v Komnu)

(Dalje.)

Odredba se glasi: § 1. Radi javnega miru, javne mravnosti in pravnega zdravstvenega stanja je zabranjeno deeti, ki še ni dovršila 15. leta, obiskovati krčme, pivnice in plesne zabave. — § 2. Kdor prestopi to zapoved, bo kaznovan po § 1. z čl. XL. 1879. z globo 100 K na korist siromakov in sicer a) gostilničar, lastnik pivnice ali žganjarne, ali oni, ki prireja javni ples in dovoljuje, da se tam mudi otrok pred izpolnjenim 15. letom; b) stariši, oziroma njih namestniki, ki deez na take kraje jemljejo seboj. — § 3. Oni stariši, ki so primorani hrano dobivati v gostilni, se ne pregreše zoper ta zakon — § 4. Stroga dolžnost občine je, da pazi na izvršitev te odredbe in da vsako prekoračenje naznani okrajnemu sodniku. — § 5. Ta odredba se ima nabit in razglasiti po vseh občinah po običaju; nabit se mora tudi po vseh gostilnah, da jo morejo gostje vsaki čas čitati. Gostilničar, ki ne pazi na to, bo kaznovan z globo 100 K na korist sirotinskemu zakladu. — § 6. V slučaju prestopka ima soditi v prvi vrsti (nastane) glavni sodaik dotičnega okraja.

Ozrmo se nekoliko v Nemčijo. Na Pruskem se tudi že več časa borijo z alkoholizmom. Tam je lansko leto izišla ministerjalna naredba, glasom katere je krčmarjem in žganjarjem ostra prepovedano točiti opojnih pijač mladini, ki ni še dosegla 16. leta. Tudi je prepovedano dajati pijače že pijanim ljudem. Policijska naredba prepoveduje tudi točiti žganje pred 8. uro zjutraj. S tem se onemogoča, delavecem, ki že zjutraj zarano čakajo pred žganjarijo, da posrkajo »ea glažek grenkega ali sladkega«, predno odhajajo na delo. Iz vsega tega, kar sem omenil, hočem summa summarum izerpiti nekatere predloge ali teze v uvaževanje ter prosim, da jih konferenca vsprejme.

(Pride še.)

Domače vesti.

Imenovanje. Arhitekt Peter Venuti v Gorici je imenovan učiteljem v IX. plačilnem razredu na državni obrtni šoli v Trstu.

Imenovanje v sodni stroki. C. kr. prizivno sodišče v Trstu je imenovalo Ivana Grafiša, kancelista na c. kr. okrajnem sodišču v Bujah, kancelijskim oficijalom.

Financijsko položanje tržaške občine. »Triester Zeitung« je priobčila zaključni članek o tem predmetu.

Spomenica municipalne delegacije je omenila kako da je bil nedavno vsprejet zakon, ki pooblašča vlado dovoljevati upravnim potom oprščanja od kolkov in pristojbin, ko gre za občno koristna dela. Tržaška občina pa ni mogla — je rekla spomenica — doseči takega oprščanja za celo vrsto javnih del. Rekurzi radi odmerjanja pristojbin o prepisih posestev leže nereseni, ker se vlada noče uveriti, da so dotična dela na javno korist.

»Triester Zeitung« odgovarja, da so se občini že v 15 slučajih dovolila zahtevana

olajšanja. V družih 16 slučajih se še čaka na rešitev, a to deloma tudi zato, ker si občina pušča mnogo časa predno odgovarja na vprašanja finančne oblasti.

Sledajič očitna spomenica vladi, da ne varuje javne koristi, ko gre za to, da bi se občini odstopil kakov kosček prostora na obali, in da se več zahteva od občine nego od zasebnikov.

Temu nasproti navaja »Triester Zeitung« slučaje, ko so se tla prepustila občini oziroma zasebnikom.

»Triester Zeitung« zaključuje: Financijsko položanje občine tržaške ni tako cvetoče, kakor bi se je hotelo prikazovati. Dočim se je dosedaj iz sredstev velikega posojila za silo vzdrževalo ravnotežje v občinskem gospodarstvu, pa je za bližajo bodočnost radi velikih in nujnih zahtev mesta pričakovati zelo kritično položaj. Da se zadovolji ogromnim zahtevam javnih del, bo potrebno najemati nova posojila. In da se končno vspričo naraščajočih letnih potrebščin ohrani ravnotežje v ordinarijatu, se bo moralo bržkone povišati doklade na direktne davke ali pa iskati novih virov dohodkom.

Kakor vidijo čitatelji, ni ravno prijetna perspektiva, ki jo odpira nemški list v bodočnost za p. n. davkoplačevalce.

Svečenik, ki prelomlja dano besedo.

Tisti župe-upravitelj Degressi, ki izživlje v Kaštelirju največe pohujšanje se svojo italijansko politiko, je ob svojem prihodu v Kaštelir obljubil izpred altarja in pred sv. zakramentom, da bo pravičea Hrvatoma in Italijanoma, da ne bo držal z nobeno stranko, da ne bo podpiral Italijanov in metal Hrvatov pod noge, in tudi ne nabostratno. Kako je držal to slovesno in na svetem mestu dano besedo, o tem govore dogodki. Župeupravitelj Degressi je najhujši italijanski agitator, po noči in po dnevu, v cerkvi in izven nje, povsodi, kjer la mora. Nikdar še je ni bilo ene prave propovedi iz njegovih ust. Ali govori na propovednici o Hrvatih, ali o — svojih dohodkih, o grozdju in pšenici, ki mu jo župljani morajo prinašati. Kaštelirski dopisnik »Narodnega lista« vsklika: Prezirajmo ga! Ne dajjmo mu ničesar, ne vina, ne žita! Naj mu dajjo Italijani, ki so mu toliko k sreču prirastli!

Neznosna vročina. Pišejo nam: Mnogokrat sem premišljeval, zakaj da so v malh in velikih pratikah zaznamovani nekateri dnevi s pšajo podobno! Čital sem tudi, tu in tam, o pasjih dnevih, ali do letos nisem vedel, kaj da so prav ti pasji dnevi! Sedaj je že mesec dni, da ne morem redno jesti in ne spati — vsled neznosne vročine in pa tudi radi tisočev krvoločnih komarjev. Zato sem prišel do zaključka, da prave pšaje dneve delajo vročina in pa — komarji! Kedor ni imel še nesreče imeti v spalni sobi, vrhu neznosne vročine, tudi vse zidovje krvavo — samih ubitih mu-jujev, ali pa domače rečeno, komarjev — ta ne ve, kaj so pravi pravcati pasji dnevi! Trideset let to skoraj, da tlačim ta slovenski tlak tržaški, a smelo trdim, da nisem še nikdar toliko trpel valed vročine kakor letos!

Pomislite pa, da stanujem v prvem nadstropju in da imam precej prostorno spalnico. Res je sicer, da nisem sam, ker imam, kakor rečeno, zraven legijonov komarjev, še celo čredo mlajšega zaroda, toda, fakt je, da sem, ker stanujem v sredini mesta in v I. nadstropju — »veliki« gospod! V tej svojji »sreči«, premišlujem, kaj morajo pretrpeti oni reveži, ki imajo mala podstrešna, ali celo podzemska stanovanja! Da se iz te neznosne vročine ni izcimila kaka grozna kužna bolezen, smemo reči, da smo prebrečni! Minolo noč pa me ni vznemirjalo samo ono, o čemer sem pisal zgoraj.

Nocoj (11.—12.) nisem mogel spati, ker me je skrbelo, kako da se je odigrala krvava igra pred Port Arturjem, med rusko in japonsko eskadro! Bl sem sicer ob 11. uri in pol v uredništvu »Edinosti«, da poizvem, ako je kaj novega, toda Togo je sporočil, da je bila grozna bitka in nič drugega!

Ko pridejo v javnost te moje vrstice, se bo že vedelo (vsaj upanja je), kako se je zvršil krvavi rusko-japonski ples na morju pred Port Arturjem. Tega pa ne izvemo iz Tokia (tam samo lažejo!), ampak iz Petrograda. Kdor je Slovan in se bavi s slovenskim vprašanjem, bo umel moje skrbi za uspeh ruskega brodovja in sploh ruske vojske — drugi ne more umeti teh, za vse Slovanstvo prevažnih momentov.

V Trstu in okolici ga ni Slovenca, ki ne bi trepetal, ko čita razne židovske lažitelegrame o neuspelih bratske nam Rusije.

Naši civilizovani in areikulturni sosede se pa topé same radosti, ko jim njih umazana glasila prinašajo razne vesele protiruske novice! No, naj se le vesele! Mi smo prepričani, da bo njih veselje le kratko in da po naših pasjih dneih — nastopijo pasji dnevi za Japonce in za vso družbo, ki simpatizira z njimi!

Ponočnjak.

Dramatično društvo, vzdrami se! (Glas iz občinstva.) Le malo časa še, in iz polni se tržaških Slovencev vroča želja: odpro se vrata v krasno gledališčno dvorano »Narodnega doma«.

Od onega večera 20. decembra 1898, o priliki sijajnega koncerta pevskega društva »Kolo«, ko se je vsled slovenskega navdušenja treslo zidovje gledališča »Politeama Rossetti«, od tedaj, ko so nam italijanska zavist, fanatizem in strah — vodjena od brezvestnega židovstva — zaprli vrata tržaških gledališč, smo zdihovali in hrepene pričakovali onega dne, ho stopimo na lastna tla, — v svojo gledališčno dvorano.

Razun par izjem, ko sta nam bila po vseh možnih prošnjah, dovoljeni gledališči: »Goldoni« in »Fenice«, morali smo se skozi šest let zadovoljevati z dvoranama v Barkovljah in pri Sv. Ivanu, ki sta pa bili pretesni in dostikrat — preoddaljeni. — Ali hvala Bogu in dotičnim okoliščanskim rodoljubom, da smo imeli vsaj one prostore, saj smo se tam mnogokrat divno zabavali ob raznih predstavah in veseljih. Naravno, da onih prostorov tuji v bodoče ne bomo smeli prezirati.

Dopolneno je! V veličastni stavbi, ki se ponosno dviga na trgu pred vojašnico, pripravljeno je prostor, kjer se bo lahko svobodno razvijala naša slovenska dramatična umetnost.

Tržaško občinstvo je znano po svojem navdušenju za lepe predstave. O tem je dalo zadostnega dokaza na vseh dosedanjih predstavah naših diletantov in poznejšega dramatičnega društva.

In do tega mladega dramatičnega društva obračamo se danes z vzklikom: »vzdrami in loti se o pravem času naloge, ki te čaka! Pripravi tržaškemu slovenskemu občinstvu v novem kulturnem hramu lepe, posebno iz domačega življenja vzete — duševne hrane! Za to treba seveda dobre volje in — truda. Tega pa naj se ne strašijo oni, ki so poklicani, ker za njih trud jim bodo hvaležna tisočera narodna srca.

Jaka in ostali sotrudniki: kviško tedaj, ker resni so dnevi... a delo in trdi vam nebo blagoslovi...

Ciril-Metodijski dar. (Nadaljevanje.) Koželj Anton, duhovnik v pok. Trebče 2 K, Obrtnel Ivan, Divača 2 K, Slavec Ivan dek. Opčina 4 K, Kompara Josip dek. Oap 5 K, Jerič Anton Test 3 K, Kranje Fran župnik Šmarje 4 K, Urbančič Josip Bazovica 5 K, Švegelj Peter župnik Buzet 10 K, Prašelj Ivan Škorklja 1 K, Vranjec Juraj Izola 1 K, Kurinčič Iv. 2 K, Stigar Fran Deskle 5 K, Štračič Vekoslav Slap 3 K, Rebek Just Pazin 3 K, Božič Štefan Podmele 2 K, Jančar Antonija Divača 5 K, Beniger Štefan 4 K. Skupaj 61 K — st. Prej izkazanih 226 „ 48 „ Vse skupaj 287 K 48 st.

Prva hvala! Blagajništvo. Bohinjska železnica. Železniški predor pri Radovni odpro slovesno dne 15. t. m. ob 12. in pol uri popoldne.

Požar v ulici della Tesa je bil pogasen še le včeraj popoldne. Požar je nastal v shrambi za pripravljene, a še le posušene krogelje, ali takozvanih »brquettes«. To so, kakor smo že včeraj površno opisali, krogelje jajčje oblike, a večje kakor jajce. Sestavljene so iz ogljenega prahu in katrama ter potem posušene.

Posopje, v katerem se nahaja tovarna g.a Alberta Faber obseza kakih 1000 štirjakiških metrov in je v eno samo nadstropje. V pritličju se nahajajo stroji potrebni v izdelovanju opisanih krogelj, a v I. nadstropju se nahajajo shrambe za izdelane krogelje. V tovarni se dela noč in dan. Predsinočnjim ob 6. uri so zamenjali dnevne delavce oni nočni, in sicer Antoa Perinič, Antoa Juriškovič, Jakob Helovar in Fran Breskovič. Ti štirje delavci so delali v pritličju. Četrte ure pred 8. so pa začeli nekako pokaanje v I. nadstropju. Anton Perinič je šel ta o j pogledat, kaj da poka ter je videl, da je začelo goreti. Hitro je stekel povedat magazinerju Mihi Rožancu, ki stanuje v istem poslopju, a ta je

skušal telefonirati gasileem. A telefon ni deloval več, ker je bil ogenj že preveč razgrel žico, ki gre preko strehe. Uvidevši, da ne more telefonirati, je Rožanc poslal Periniča na redarstveno stražnico v ulici Media, odkjer so slednjič telefonirali gasileem, ki so v kratkem prišli k ognju ter začeli gasiti.

Škoda se ceni na 40.000 kron. Požar. Dne 1. avgusta t. l. ob 11. uri zvečer je nastal ogenj v vasi Malem Zederču onkraj Kolpe, v župniji lukodolski. Zgorelo je 28 hiš in druga gospodarska poslopja. Zažgali so 15 in 16-letni dečki, ki so smodke kadili ležeči na slami pred nekim skednjem!

Požar v Leberzovi tovarni v Gorici. Škoda, ki jo je povzročil ta požar, znaša 25.000 kron. — Tovarna je bila zavarovana.

Aretovanja. Poleg že imenovanih so redarstveni organi po zvršeni hišni preiskavi aretirali še nekega Ferruccio Piazza in Arigo Forti.

Aretovan je bil včeraj 37 letni Mihael S., vratar neke hiše v ulici del Molingrande, ker je na sumu, da je on izvršil tatvino 7600 kron v prodajalnici jestvin ga. Salon. ki se nahaja v istej ulici. O tej tatvini smo poročali takoj naslednji dan.

V kadi utonila. Našo včerajšnjo vest o hudi nesreči v Rocolu moramo popraviti: v toliko, da ona 2-letna deklica ni utonila v lokvi, ampak v kadi. Neke ženska, ki je razobešala perilo, je zapazila, kako iz dotične kadi moliti dve nožici. Ali, ko je potegnila otroka iz kadi, je zapazila na svojo grozo, da je isti že mrtev. Otrok se je brzkone igral okolo kadi in je padel notri, ne da bi to kdo opazil.

Strašna nesreča na državnem kolodvoru v Ljubljani. V četrtek zjutraj je bil na državnem kolodvoru v Ljubljani povožen zapisovalec vozov, Josip Vidic. Sedem vozov je šlo preko njega; odrgalo mu je obe nogi. Otpeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalo na to umrl.

Pameten dečko. Neki učenec I. gimnazijskega razreda v Kraju je doma na počitnicah pasel mlado ovco, ko ga je pičil gad v levo roko. Fantič je bil toliko hladnokrven in preudaren, da je vzel takoj nož, si izrezal rano in izsesal kri. Potem pa je roko prevezal s konopcem ter tako sam odstranil vso nevarnost.

Tat skočil v morje. Včeraj predpopoldne je šel 30 letni težak Štefan Špec v gostilno g.a Kesiča v ulici del Tintora. Poklicel si je pol litra vina ter istega počasi srkal. Gostilničar Kesič je mej tem, sede pri neki mizi, malo zadremal. To Kesičevo dremanje je pa Špec vporabil v to, da mu je iz telovnikovega žepa ukrad srebarno uro vredno 28 kron ter potem mirno odšel.

Vsemu temu je pa bil priča neki drugi gost, ki pozna Špeca. Ta je, takoj po Špecovem odhodu vzbudil gostilničarja ter mu povedal vso stvar. Gostilničar je takoj stekel za Špecom, a ta je bil že izginil. Kesič je ptem naznačil tatvino in tatu na redarstveni stražnici in zagati del Moro. Včeraj popoldne sta pa dva redarja te stražnice našla Špeca — katerega redarji dobro poznajo — v ulici dell' Olmo ter sta ga takoj aretovala ter ga odvedla na stražnico, a od tam na policijo. Na policiji ga je uradnik vzel na zapisnik ter ga potem zopet predal redarjema, z nalogo, da ga odvedeta v zapore v ulico Tigor.

Redarja sta Špecu uklenila roke ter ga tako uklenjenega tirala v zapore. Iz policije je šla trojica najprej po ulici delle Poste veočie do rdečega mostu. Tu so zavili preko rdečega mostu, a ko so bili na sredi istega, je Špec skočil — kar tako, uklenjen — v morje. Ker je pa bil uklenjen, ni mogel plavati ter je bil v nevarnosti, da utone. Vi deči, da si sam ne more pomagati, sta mu priskočila na pomoč pristaniščni stražnik (pilot) Cosani in mornar neke tam nahajajoče se barke. Potegnila sta Špeca iz morja ter ga položila na breg, kjer je obležal brez zavesti. Pilot Cosani ga je obudil s tem, da mu je umetnim načinom zopet povzročil dihanje. To je pomagalo, vendar je bil Špec — vsled popite morske vode — še vedno jako slab. Pozvali so torej zdravnika se zdravniške postaje. A prej nego je prišel zdravnik, je začel Špec rjoveti in suvati okolu sebe. Redarja in Cosani so ga komaj držali.

Ko je pa prišel zdravnik, je dal Špeca zvezati ter ga odvesti v bolnišnico, kjer so

ga vsprejeli v VIII. oddelek, namreč v opazovalnico umobolnih.

Štiri štipendije za dijake iz dežele goriške, ki so dovršili srednješolske in prešli na visokošolske nauke, razpisuje deželni odbor goriški. Štipendiji so po 400 kron in so namenjeni: dva za slovenske, dva za italijanske dijake. Prošnje je uložiti do 15. oktobra v pisarni deželnega odbora.

To posnemljemo iz razpisa, ki ga priobčuje deželni odbor v tržaškem uradnem listu — edino le v italijanskem jeziku! To je že skrajna brezobraznost od strani vrhne avtonomne oblasti v deželi, ki je po veliki večini slovenska! Koliko časa še hočejo merodavni krogi v slovenskem taboru mirno prenašati to payerjansko brezobraznost?!

Razne vesti.

Bankeroti. Prvih šest mesecev je bilo v severnih Zveznih držav 5338 bankerotov. To je za 113 odstotkov več nego lansko leto v istem času.

Mrliče poljubovati je nevarno. V Budimpešti bi se bila morala minolo sredo vršiti poroka podjetnika Zaya s hčerjo mitničarja Borosa. Minoli teden je umrl oče deklice. Hči je mrtveca večkrat poljubila, a takoj na to je zbolela za zastrupljenjem: je tudi umrla v par dneh. Ženin se je na njenem grobu — ustrelil.

Ogrske državne železnice so prejele za dobo železniškega štrajka v mesecu aprilu tekočega leta 15.445.755 kron, 1.107.584 K manje, nego v aprilu leta 1903.

Husarski častnik bežal v Ameriko. Iz Budimpešte poročajo, da je neki mladi husarski častnik, sin nekega generala skupne armade, nedavno temu bežal v Ameriko. Sedaj se je dokazalo, da je v zvezi še nekim drugim denarnim agentom ponaredil za 220.000 kron menjice.

Najstarejši zvon v Ameriki se sedaj nahaja na svetovni razstavi v St. Louisu. Tja ga je poslal iz Nove Mehike guverner Otero. Zvon je bil vlit na Španskem leta 1355. V novi svet so ga vzeli seboj Frančiskani, ki so šli v Ameriko v misijone. Zgodovina tega zvona je pristna. Star je torej skoraj poldrugo sto let več, nego odkritje Amerike po Kolumbu, vendar je še v dobrem stanu in je bil vedno v rabi.

Trsatski grad pri Reki je kupil v torku na javni dražbi za 190.000 kron Josip Mez-zurana.

50.000 sodov petroleja zgorelo. V francoskem mestu Certe je uničil požar v tovarni Balarne 50.000 sodov petroleja. Gasilci so zamogli rešiti še veliko število sodov nahajajočih se na dvorišču tik tovarne.

Trgovina.

Borzna poročila dne 12. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.01—19.04, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.65—240.20 Francija K 94.95—95.15, Italija K 94.90—95.15 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.20—99.50, ogrska krona renta K 97.—97.25, italijanska renta K 102 $\frac{1}{2}$ —102 $\frac{3}{4}$, kreditne akcije K 640.—642.—, državne železnice K 632.—634.—, Lombardi K 84.—86.—, Lloydove akcije K 680.—684.—, Brečke: Tisa K 324.—325.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenredit 1880 K 304—315.—, Bodenredit 1889 K 292.—303.—, Turške K 126.— po 128.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.20
„ v srebru	100.20	100.20
Avstrijska renta v zlatu	119.30	119—
„ v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	91.—	91.—
Ogrska renta v zlatu 4%	119.—	119.—
„ v kronah 4%	97.15	97.15
„ renta 3 $\frac{1}{2}$ %	88.30	88.30
Akcije nacionalne banke	1612—	1604—
Kreditne akcije	640.—	640.75
London, 10 Lstr.	239.80	239.80
100 državnih mark	117.12	117.05
20 mark	23.45	23.43
20 frankov	19.04	19.05
10 ital. lir	95.—	95.—
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.15 5% italijanska renta 103.82, španski exterior 86.52 akcije otomanske banke 566.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 90.50 unificirana turška renta 86.82 menjice na London 252.60, avstrijska zlata renta 102.20 ogrska 4% zlata renta —, Ländlerbank — turške srečke 122.25, parizka banka 11.78, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.37 Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 $\frac{1}{2}$ %, Lombardi 3 $\frac{1}{2}$ % srebro 26 $\frac{3}{4}$ %, španska renta 80—italijanska renta 102 $\frac{1}{2}$ %, tržni diskont, 2 $\frac{1}{2}$ %, menjice na Dunaju — dohodki banke 22.000 izplačila bank —. Trdna.

Tržna poročila 12. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.49 do 10.50; za april 10.89 do 10.70 Rž za oktober 8.21 do 8.22; za april 8.45 do 8.48 Oves za okt. K 7.19 do 7.21; za april 7.45 do 7.47 Koruza za avgust-7.20 do 7.25, za sept. 7.24 do 7.25.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mirno. — Prodaja 16.000 meterskih stot, nepremenjeno, deloma nekoliko stotink nižje. Druga žita nespremenjeno. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.50 frk, za dec. 44.50. Vzdržano.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 35 $\frac{1}{4}$, za dec. 36 $\frac{1}{4}$, za marec 36 $\frac{1}{4}$, za maj 37 $\frac{1}{4}$, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 34—35, navadna reelna 36—35, navadna dobra 39—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 20.85, za sept. 21.90, za oktober 21.10, za dec. 21.05, za marec. 21.30, za maj 21.50. Stalno. — Vreme: dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melispilid promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 $\frac{7}{16}$ Sh. Java 11—8h. Mlačno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio, za bodoče dobave, vzdržano, 10 st. zvišanja, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.75, rž za sept. 14.75, za september-december 15.50, za nov. februar 16.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.45 za sept. 22.65, za september-december 22.85, za november-febr. 23.30. (trdno). Moka za tekoči mesec 29.80 za sept. 30.15, za sept.-december 30.45, za november-februar 30.70 (trdno) Kapično olje za tekoči mesec 48.—, za septem. 43.25, za sept.-december 48.50 za januar-april 49.50 (mirno). Špirit za tekoči mesec 43.50, za sept. 42.— za sept.-december 38.75 za januar-april 37.25 (stalno). Sladkor surov 88° usn nov 25 $\frac{1}{2}$ — 25 $\frac{3}{4}$ (mirno), bel za tekoči mesec 28 $\frac{1}{2}$ za sept. 25 $\frac{1}{4}$, za okt.-jan. 30 $\frac{3}{4}$, za januar-april 31 $\frac{1}{2}$ (mirno) rafiniran 01 $\frac{1}{2}$ —62 Vreme: oblačno.

Poslovodja izurjen in po r celinski stroki, samskega stanu, 26 let star, rim. kat., izprašan knjigovodja, govori hrvatsko, nemško in ogrsko s I. referencami, želi premeniti svojo službo. Mala mesta niso izključena. Ponudbe naj se blagovoljno pošljati na Josipa Feješ v Požunu Spitalske ulice na Ozerakem.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Prve in jedine želodčne kapljice sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjen želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitev in pošiljavo pa jedino le v

Lekarna Cristofolotti v Gorici.

Prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih žaluzij za okna in tvork

G. SKERBIČ

Ulica 40. — Zagreb — Ulica 40.

priporoča svoje točne, solidne in cenene proizvode.

Cenike brezplačno in franco.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let p svico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond **29.217.694.46 K** Izplačane odškodnine: **78.324.623.17 K**
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavrnjeno pogodbe in preneseno požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Najprimernejše letovišče za tržačane je grad

Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelete griče in doline, ki se v ospredju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letovišnike.

Nizke cene. Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: Izboran teran, mrzlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča udana Eleonora Ferluga lastnica.

„MOCCO“
pri Borštu.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANTON SANZIN** - Barriera vecchia 11.
Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat. Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.

Vse po jako ugodnih cenah. Vse po jako ugodnih cenah.

NAJBOLJŠE STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno mečjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše automatični patentovane trtne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

Plug. roji, za grozdje, sadje i oljke, Mlin. za miti grozdje. Pla za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in rahnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na reko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. Slamozemnice, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Automatična brizgalnica.

stiskalnica za grozdje.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega uresničnega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSF št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 500 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. - Corso št. 47. - TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. - Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd, orož. e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinove mrežice. - Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljše

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovjšega sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

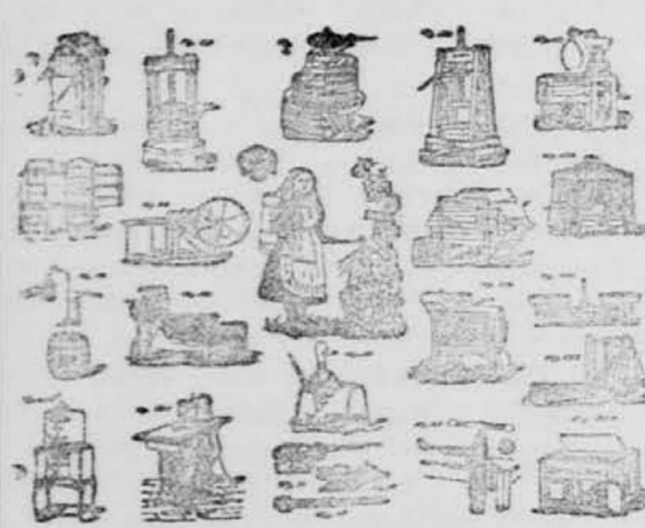
Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

IVAN SCHINDLER Dunaj III/1
pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, mline za sadje in grozdje, stiskalnice za olje in grozdje, škropilnice za trte, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitlje, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamozemnice, stroje za ribanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se, salke za vodojake in gnojnice, železne cevovodove itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah

ravno tako vse priprave z. kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, kopoljene in gumijevе cevi, stroje za sladoleđ, priprave za izdelovanje soda vode in penutih pe vin, mline za dišavo, kavo itd., stroje za selanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, decimalne tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne žrtje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, sedlarje, pleskarje, svinčene cevi itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. - Dopoljuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agenti se iščejo.

Piše se naj naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III. Erdbergstrasse 12.

Svoji k svojim
OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vskovrstno obuvala na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo oblike po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega do tudi na dan društva in so obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se o bjal rentni davek.

Posojila dajejo na memo članom in sicer na manj ce pa 6% in na vknjižbo po 5 1/2%. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000 Poštno-hran. račun št. 837.15.

Na Opčinah

se odda v najem ali pa prodá dobro delujoča prodajalnica z jestvinami. Naslov pove uprava našega lista.

Fotografični atelijer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. botrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Porečanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega potovalnega pooblaščenca za sprejemanje naročb.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje iztrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Esompt in inkasso menio.

Daje predajme na vred. papirje.

Zavaruje sročke proti kurzni izgubi

Boriza naročila.

Podružnica v Spjjetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzigá.

Promet s čeki in nakaznicami.